

ELŐFENTÉSI ÁRAK:

A kiadékhelyen átvéve:
 Hét napra előre... 10 kor.
 Helyben később korva:
 Hét napra előre... 20 kor.
 Vidékre postán szállítva:
 Hét napra előre... 24 kor.
 Helyben... 6 c.

TISZÁNTUL

POLITIKAI NAPILAP

Közzététel minden nap a helyi és országos hírek hívtelével.

Statisztika és kiadékhely:
 Nagyvárad, Apáczna-utca 2.

A szerkesztőség kárisztek visszadási vagy megférése nem vállalkozik.

Hirdetések és hirdetések kiadékhelyen intézendők.

Recept: minden áru 6 Allor.

NAGYVÁRAD febr. 27.

A vasutas.

Ha lázong a horvát, kinek a fejét verik be a magyar nyelv miatt? A vasutasét. Ha vonat össze ütközésekről olvasunk, és boldogan jelenti a hivatalos vizsgálat, hogy csak egy-két halott van, ki az az egyikét halott? Vasutas.

Ha össze roppant mellü, fél lábu, fél karu sebesültet visznek kórházba ki az? Vasutas.

És ha már mindenkinek tyúk fogfőni a fazekában, ki fog még mindig kenyérért sóhajtozni? A vasutas.

Négy-öt évig segéd fékező az, akiszerecsés volt bejutni a »biztos kenyér«-be. Ez alatt a kineveztetése nem biztos, de egy hatalmas reuma biztos. Csak természetes aztán, hogy reumás embert nem nevezhetnek ki.

Ezek a szegény emberek most is napali és éjjeli szolgálatot végeznek a tisztjeikkel együtt, nagy vagyon, sok ember élet van kezükbe adva mindennap s egy váltó ór egy fékező hibája kiszámíthatatlan eredményü lehet, mégis tulhajszoják őket és szörnyen gyatrán fizetik.

Ha a vasuti mindenható, a miniszter ur, vagy az igazgató ur végig utazik egy vonalon, olyan esemény az, mint egy elemi csapás, mert sok a parádé, keményebb lesz a rendesnél is az ellenőrzés, de a nagy ur észre veszi a vidék szépsé-

gét vagy a szolgálati hiányt, a szolgáló személyzetet azonban nem. Illetőleg azt is. Ha kellő félelemmel gyülesezni próbálnak saját érdekük megbeszélése végett — óh! nem izgatva — olyan luxusra nem is mernek gondolni, hogy szociális-ták legyenek, csak jámbor megbeszélés végett, akkor észre veszi őket a miniszter ur is az igazgató ur is és szét parancsolja a gyűlést.

Ma 4000 vasutas tart gyűlést Budapesten, mi lesz az eredmény.

Mi mindnyájan, kik ismerjük a határon túl is a vasutasok szolgálatát és helyzetét, tudjuk, hogy mily felette áll a külföldinek a magyar vasutas. Igazi magyar hadsereg, mely számtalan nemzetiségü helyen egyedüli katonája a magyarságnak, mégis az volt eddig a német kommandója »mars.« Mindnyájan szimpátiával kísérjük e derék magyar hadsereg mozgalmát és hisszük, hogy Hieronymi miniszter ur végre megérti, hogy amint Wlassics oly lelkiismeretesen védte, és gyönyörűen rendezte is a tanárok és tanítók anyagi és szolgálati viszonyait, ugy neki is kötelessége, még kollegái ellenére is saját alárendeltjeit védeni és pártfogolni.

Végtelenül messze esik a miniszteri bársonyszék és a fékezői czugos fa ülés, de mindkettő kötelességekkel jár.

Az egyik teljesíti önfeláldozással és bizalommal várja, hogy vegye észre a másik is ezt az önfeláldozást és tegye,

nem azt amit egyes szive diktál, de ami tenni már rég kötelessége lett volna.

Várjuk a mai gyűlés lefolyását.

P-y.

Angol-német konfliktus.

Fokvárosból táviratozzák: A kikötő angol parancsnokának értesére jutott, hogy a német hajók egyikén három brit alattvalót letartóztattak és a hajón fogva tartják. A parancsnok egy kapitányt és angol hivatalnokokat küldött a német hajóra a brit alattvalók kiszabadítására. Az angolokat kiadták és az összeütközés miatt tárgyalások folynak az angol és a német hatóságok között.

A háboru.

Háboru és politika.

Párisból írják: A háboru uralja most egészen a politikai helyzetet. Az ellenségeskedések megkezdése óta jóformán egyesült a nacionalista, klerikális és mérsékelt ellenzék, amely rengeteg orosz barátságot hirdet s a kormányt támogatja, amely szerinte nem elég orosz érzelmü.

Egyben nemzetközi bonyodalmak hírével rázzák fel a közvéleményt, amelynek unos-untig hallania kell:

— Franciaország még nem kész!

Jaurés mindenesetre megbecsülhetetlen ötkártyát szolgáltatott Saint-Etiennében az ellenzéknek azzal, hogy kijelentette:

A „TISZÁNTUL” TÁROZAJA.

Éjjel.

Irta: Deér.

Ejfélt volt. Sűrű, fojtó köd ereszkedett alá a fővárosra; lic-pocs volt mindenfelé. Alig járt valaki az utcán; azok is többnyire gyarus, éjjeli alakok, kik így a homályban néznek kenyér után.

A szerkesztőségéből jöttem Valami nyomasztó, fázós hangulat nehezedett a lelkemre, olyan, mintha ez a ködös, nyirkos sötétség ólomnyúllyal terpeszkedett volna egész valómra. Félttem hazamenni. Reszkettem az egyedülletnek még a gondolatától is.

Utott, bizsirt gondolatok kóvályogtak agyamban. Pedig ugy vágyódtam valami tiszta, illatos légkör után. De hol keressem itt a sötét ködös fővárosban éjjel, mikor mindenünnen csak bűn, piszok, szenny kiált felém.

Fáradt voltam. Nem is a tesiem, hanem a

lelkem volt elesigázva. Es én csak mentem előre, mint az alvajáró, ki nem lát, sem hall semmit. Pedig újság volt minden, mit láttam, hallottam.

Evek után először kerültem vissza ebbe a lelketől idegbontó nagy városba. Az első éjszakám volt, mit évek után újra itt éltem át a fővárosban. Es ugy félttem, u y reszkettem már előre ezektől az átvirrasztandó, hosszú éjszakáktól.

Ugy irigyeltem azokat a boldog embereket, kik gondtalanul, nyugodtan alusszák át ezeket a hosszú éjszakákat s trissen, erősen ébrednek új munkára. Milyen boldogság is ez!... Hangokat hallottam. Valahol énekeltek. Egy-egy szakgatót, erőltetett hang odajutott hozzám, mint egy-egy haldoklónak segélykiáltása. Talán az is volt?!

Tudtam, hol énekelnek. Valami kávéházi énekes trupp tartotta előadásait s annak kétes értékü »művésznői« erőltették az elérhetetlen magas »c« t.

Es én csak mentem, mint megyen a vacsoravesztő a világosság felé.

Beléptem a kávéházba. Sokan voltak. Végig mentem az asztalok között, keresve egy üres helyet, hol meghuzhatnám magam. Egyszerre nevémen szólítottak s én meglepetve fordultam meg. Nagyon megörültem, mikor egy régi jó barátomat pillantottam meg, kivel egykor, mikor még én is itt éltem, — igaz barátság füzöt össze.

Melléje ültem. Mindkettőnk lelkét egyszerre elfogta a régi barátság, a régi önzetlen szeretet emléke. Alig győztük kielégíteni egymás kíváncsiságát, ezer kérdést intézve egymáshoz a lefojt évek alatt történekről.

Beszámoltunk egymásnak mindenről. Ereztem, hogy ez a váratlan viszontlátás lassan-lassan visszaadta életkedvemmet s újra a régi, vidám czimbora lett belőlem.

Ezer apró emléket idéztünk föl a multból s nem is vettük észre, hogy ez alatt ott elől mindenféle ostobaságot hadartak össze a »művészek s művésznők«.

A legjobban ajánlható az úri közönségnek ruha-beszerzésre

MITTEILER EDE

Nagyvárad,
 Fő-utca.
 (Uri Casinó-épület).
 TELEFON 520.

angol divat férfiszabó-cség

Szövetek méterenként nálam a legolcsóbb gyári árban szerezhetők be

mely angol szövetekből a legujabb szabás szerint a legszebb kivitelben készít **férfi-öltönyöket**, s minden e szakba vágó ruhánemüeket. — Női costumekre valódi angol SZÖVETEK nagy választékban.

— Az orosz szövetséget fel kell mondani!

Combes meghitt szövetségesének a nyilatkozatát természetesen a miniszterelnök ellen használják fel. A szerencsétlen nyilatkozat hatása alatt a többség lélekjelenléte is meg-ingott; egyik napirend előtti vita a másikat követi, a melyekben Jaurést elítélik s az orosz szövetséget dicősitik.

Hogy a másik jelszónak, amely Franciaország készületlenségét hirdeti, minél nagyobb legyen a befolyása, Pelletan tengerészeti miniszter gondoskodik. Pelletan az objektív kritikusi szerint igen okos ember, a tengerészeti ügyeket alaposan ismeri, sok jó ötlete van. Egyben azonban igen rossz tengerészeti miniszter, mert mindent maga akarva elvégezni s mert ezáltal csak zavart okoz mindenfelé. Valószínű, hogy a háború Pelletan ellenszenvét a nagy hadihajók s előszeretettel a könnyű torpedóflották iránt igazolni fogja. De ugyan-csak a háború, amelyik az ideájjal igazolja, miniszterkandidátát a legrosszabb színben mutatja be, mert a francia flotta a háborús esélyekre *tényleg nincsen elkészülve*. Hogy azt a szemrehányást erőtlenné tegye, hogy a francia gyarmatok Kelet-Azsiában védtelenül állanak, Pelletan végre rendeletet bocsátott ki, hogy a Fondre nevű páncélos s két tenger alatt járó naszád álljon utra készen. De így is általános az impresszió, hogy Franciaország hajórajja *semminemű meglepetést most nem bírna el*, míg a hadsereg — ez André hadügyminiszter érdeme — *briliánsan van szervezve*.

Az mindenesetre bizonyos, hogy úgy az Oroszország címére küldött hűségesküben, mint a készületlenség felett hangzó kesergésekben sok az intrika. Vajjon Franciaország tényleg segítségére siessen Oroszországnak, elküldje flottáját, — melyet különben az angol hajóraj úgy sem bocsátana ki a kikötőből — vagy tán egy hadtestet küldjön (*Berlinen keresztül*) Kelet-Azsiába, bár az oroszok saját

katonáikat sem bírják a szibériai vasuton szállítani. Mind a kettőt örültségnek tartja az ember s éppen, mert teljesen ki van zárva, merik a francia sovinsták a nagy szövetséget hirdetni. Az egyetlen magyarázat: Etienne Cail-leux és Lenauch ismét miniszterek szeretnének lenni s az ellenzék meg akarja buktatni Combest, mielőtt az utolsó iskola-szerzetesek feloszlását elrendelő törvény is végrehajtás alá kerül. Európa legyen egészen nyugodt: francia katona nem kerül a Keletázsiai háborúba. Egyelőre legalább semmiestre sem.

Kína semleges?

Brüsszel, február 27. A kínai követség tagjai az Etila Belge-ben megczáfolták azokat a híreket, hogy Japánnal rokonszenveznek; kormányuk utasítása szerint ők teljesen semlegesek maradnak.

Orosz sebesültek olasz hajón.

Róma, február 27. A Tribuna Nagasaki-ból a következőket jelenti: Az Elba nevű olasz cirkálóhajó elhagyta a csemulpoi kikötőt, hogy a Varjak és Korejec orosz hadihajók megsebesült katonáit Hongkongba vigye. Az Elba a sebesülteket a Navigazione General Italiano egy gőzösének a fedélzetére szállítja.

Japán hadikölcsön.

Viktória, február 27. Biró Snyemassej volt japán külügyminiszter, Ito márki veje, Londonban való útjában ideérkezett. Itt az a hír, hogy londoni útjának hadikölcsön felvétele a célja.

Szétrombolt táviró.

New-York, február 27. Szülből jelentik, hogy orosz lovas járőrök Andolru és Phöng-jiang közt elvagdosták a táviródrótot. A koreai helyzetet illusztrálja az a másik hír is, hogy Yi-Yong-Yu volt koreai minisztert egy japán hadihajón Japánba küldték.

A háború az angol alsóházban.

New-York, február 27. Az alsóház tegnapi ülésén Gibson Bowles interpellált, mi igaz

a spanyol csapatok mozgósításának a híréből s arra vonatkozó felvilágosításokat kér, vajjon az angol-spanyol barátság nem lazult-e meg? Balfour kijelentette, hogy ez a hír, hogy Spanyolország mozgósítja a haderejét, nem igaz, mindössze néhány helyőrség megerősítéséről van szó. Arra a kérdésre, hogy Ceylonban tényleg visszatartanak-e 325 orosz matrózt, akik a csemulpoi ötközet után angol hadihajóra menekültek, Peray államtitkár válaszolt. Szerinte a kormánynak, míg más megállapodás létre nem jött, a semleges hatalmak kötelezettségeit kellett teljesítenie s a háború végéig angol földön fogva tartani az orosz katonákat. Közben a japán kormány közölte az angollal, hogy megengedi a fogva tartott orosz katonáknak Oroszországba való visszatérését, ha becsületszavukat adják, hogy a háborúban nem vesznek tovább részt. Az angol kormány most tárgyal az oroszokkal ebben a kérdésben. Gibson Bowles megkérdezte még, tud-e a kormány arról, hogy Németország és Oroszország között a háborúra vonatkozólag bizonyos meg-egyeződés jött létre. Terey államtitkár ezzel az egy szóval válaszolt az interpellációra: Nem!

A rab császár.

London, február 27. A Daily Chronicle-nek táviratozzák Sanghaiból, hogy Japán Koreában alkirályságot létesített, Szöuli rezidenssé Tugarovot helyettesítve Katot nevezték ki. A rezidens az utóbbi héten a szöuli császári palotában lakott, hogy megakadályozza a császárt abban, nehogy egy francia hajón elmeneküljön.

Uj kábel.

Koppenhága, február 26. Az új táviró-vonal, amely Koppenhágát Kínával köti össze, e hó 24-én megnyílt.

Sikerről-sikerre.

London, február 26. A japán flotta eltávolította a koreai hadihajókat a cse-

Csak olyankor szereztünk tudomást rólok, mikor egyik-másik mosolyogva a tányérral nyugtatta elénk egy kis aprópénzért.

Sokkal inkább elfoglalt bennünket a mult, semhogy rá-értünk volna a jelenlét törődni.

Annál inkább meglepett, mikor barátom egyszerre elhallgatott s minden figyelmét oda-fordította a »bretlire« anélkül, hogy legkevésbé is figyelt volna rám.

En is szinte akaratlanul odapillantottam s mikor ott azokon az összetákolts deszkákon egy karcu, szöke, szinte nem is odalátó leányt pillantottam meg, akkor egyszerre mintha mindent megértettém volna.

— Margit, — sugtam szinte öntudatlanul. Barátom meghalotta. Nem nézett reám. Tekintetét nem vette le arról a szöke leányról, de azért beszélt hozzám, tán álmában, vagy valami titkos, benső ösztön által hajtva.

— Az, ő az, — Margit. A kis trafikos leány. Hiszen ismerted. Ott volt a boltjuk a Köruton. Eleget bohóskodtunk ott együtt. Csak-hogy rám nézve nagyon rosszul végződött a játék. Rabja lettem ennek a kis szöke szirén-nek. Szerelmes lettem s az vagyok ma is. Futok utánna, mint az árnyék. Hába. Nem tudom

elérni, nem tudom megfogni. Erthetetlen elő-tem az egész leány . . .

— Hány-szor mondtam már neki, hogy szeretem igazán, őszellenül. Nem a véremmel, hanem a lelkemmel, a szívemnek minden ere-jével. Hasztalan, hiába. Meghallgat s aztán beszél hozzám nagyon okosan, nagyon józan hangon. Kértem, könyörgtem neki, hogy hagyja itt ezt az életet, legyen a feleségem, megbecs-ülöm, boldoggá teszem. Hiába! Csak mosolyog olyankor, — a szeme meg megtelik csillogó könnyel s aztán elmegy egy vigasztaló, egy megnyugtató szó nélkül. Pedig nem a vére tartja itt ezek közt az emberek közt. Nem ide való ő. Nagyon becsületes ő ebben a társas-ságban. Soha sem kíséri őt senki. Soha le nem tilna senki asztalához, — még hozzám se. Sőt megkért, hogy mihelyt az ő szereplésének vége van, menjek én is. Ne várjam meg őt, nem akarja, hogy együtt lássanak.

— De én azért sokszor megvártam. Nem itt. Ott kint a Körut sarkán. Mindig haragdoztam ilyenkor. Ezt is abba kellett hagynom, mert azzal fenyegetett, hogy ha még egyszer megvárom, hát akkor elmegy, eltűnik előlem, hogy soha meg nem találom. Aztán meg reszke ő

hangon kért, szinte könyörgött, hogy azért ne nehezteljek rá, s ígértem meg neki, hogy este-kinnt elmegyek oda, hol ő játszik s megnézem őt minden este.

— Többet nem mond soha, hiába könyör-gök neki . . .

— Erthetetlen, megfoghatatlan ez a leány. Es én érzem, mint tűnik el szívemből cseppen-kinnt, lassan minden élet, minden erő . . . Mert szeretem, . . . nagyon szeretem . . .

Szinte nyögve mondta ez utolsó szavakat szegény gyerek. Láttam, hogy mint szántja vé-gig arczát könnycsepp. Nem törülte le. Talán észre se vette.

Nagyon megsajnáltam. Szerettem volna megvigasztalni s valami banális szólasformák törtem a fejem, mikor barátom egyszerre csak fölkel, kiitta a borát s aztán kezeit nyugtató.

— Isten veled. Az én óráim letelt. Nem maradhatok. Margit végett nekem mennem kell.

Az első pillanatban én is vele akartam menni, de aztán eszembe jutott valami. Ott maradtam. Vártam. Vártam azt az énekes szöke leányt, ki úgy magához tud a lánczolni ezt a szegény gyereket.

— Jó estét, — szólt valami csendes fájó.

644.

Festék-, lack- és kenczekereskedés!

Csillag Ignác, Nagyvárad, Kossuth-utca Mezey-ház

hol is minden e szakmába vágó cikkek a legolcsóbban szerezhetők be.

Borostyán-lack 1 kiló

I. kor. 2.; II. 1.70., III. 1.50.

E s e t e k n a g y r a k t á r a.

Vidéki rendelések pontosan eszközöltetnek.

Borostyán Sprit-lack

1 kilo korona 1.80.

mulpói kikötőből és elfogta az orosz szénbánya-társaság hajóit.

Az elzárt orosz flotta.

Washington, február 26. A japán követ közlése egy tokiói jegyzéket, mely jelenti, hogy a csütörtöki támadáskor elsüllyesztett japán hajók elzárják a port-arthuri kikötő torkolatát. Így tehát a nagy garral hirdetett orosz győzelem igazában a japánok fényesen sikerült cselekedése volt, ugyanolyan, mint a minő a spanyol-amerikai háborúban a spanyol hajóhadra vált végzetessé.

Az orosz hangulat.

Moszkva, február 27. A jó öreg Moszkva kiforgatódott egészen a mivoltából. A rendőrség éjjel nappal megenged darcos felvonásokat és a kormányzó, *Sergej* nagyherceg megjelenik palotájának erkélyére, ránéz a tömegre, megpróbál beszélni, meghajtja magát, aztán megint eltűnik. Egyszer a tömeget Uraimnak is szólította; igaz, hogy nem bírta folytatni a szavait, mert a derék nép megbődültlen ordított az örömeiben. Valósággal rendezik a hazafias tüntetéseket.

Csapatzállítások.

London, február 27. A Daily Telegraph jelenti Sanghaiból, hogy Nagaszakiban élénk tevékenység folyik, mert a Dalni vidékére szállítandó csapatokat szállítják hajóra. E hó 10-ke óta már több mint 40 szállítóhajó indult el Nagaszakiból.

Alexejev Mukdenben.

Pétervár, február 26. A port-arthuri Novi Kraj-nak jelenti Mukdenből e hó 22-ről, hogy Alexejev helytartó e hó 22-én odaérkezett. Tokióból táviratozzák Csifun át, hogy a szöuli japán követ arra kérte a kormányt, hogy juttassa utleveleit a francia követhoz.

Oroszország és Anglia esetleges összehittközése.

Berlin, febr. 26. Pétervárról írják a Nationalzeitungnak, hogy megfigyelést érdemel az

a nyugalom, a melylyel az Oroszország és Anglia közti összehittközés eshetőségét az orosz fővárosban tárgyalják. Az a körülmény, hogy mindkét turkesztáni hadtest parancsnoka s több kozák sereg parancsnoka, Iwanow, ki hosszabb ideig Pétervárott időzött s most sietve visszautazott állomására, azt engedi következtetni, hogy a fennebb jelzett s bizonyára nem óhajtott eshetőséggel a czári udvarnál is foglalkoznak. A közönség körében erről nyíltan beszélnek, ami a nyugodt és győzelembiztos hangulat mellett szól. Tény az, hogy a helyőrségeket a transzkaspai vasútvonal mentén megerősítették. Különösen Asabad-ot, Mewet és Knok-ot. Ez azt mutatja, hogy a kormány elhatározta, hogy minden gyanus mozdulatát az angol csapatoknak Tibetben vagy Afganisztán felé hasonló intézkedésekkel fogja ellensúlyozni. Az angol-tibeti expedícióról annak második kudarcza után semmi sem halatszott.

Ujabbban azonban az a hír érkezett Pétervárra, hogy közelebből kétezer emberből álló újabb angol haderő nyomul s már Sziungba érkezett nagy rémületére a környékbeli tibetieknek és kínaiaknak. A kina-tibeti hatóságok Pekingben felszólították az ottani angol követet, hogy a benyomult angol csapatok visszavonulását eszközölje ki. Hangsúlyozták, hogy semmi ok sem igazolhatja Anglia eljárását, mert Tibet a szerződéseket hiven megtartja s a határvidéki népek magatartása teljesen nyugodt és békés. A tibetiek a hatalmakhoz intézendő tiltakozással fenyegetőznek.

Orosz bosszu.

London, febr. 26. A Standard jelenti Tiencinből: Az oroszok borzasztó bosszút állottak az őket nyugtalanító benszülötteken. A csungari folyó közelében az oroszok egy falut felgyújtottak és aztán borzasztó vérfürdőt rendeztek a lakosság között, melynek folyamán a nőket és gyermekeket sem kímélték.

Nagy ütközet a tengeren.

London, február 27. A Daily Express jelenti Sanghaiból, hogy tegnap Vladivostok előtt nagy ütközet volt japán és orosz hajók között.

London, febr. 27. Japán páncélosok és torpedóhűzők megtámadták az este a Vladi-

vosztok előtt veszteglő orosz hajókat. A *Boyarin*, *Askold* s a *St. Petzrsburg* orosz csatahajók elsüllyedtek. A japánok minden nagyobb veszteség nélkül hatoltak a kikötő elé, hol most az erődöket bombázzák. A harc folyik.

Berlin, február 27.] Vossische Zeitung külön kiadásban jelenti egy magántávirat alapján, hogy a japánok 5 szállítóhajón legénységet szállítottak partra, amelyek még a ma nap folyamán erősítést kapnak. Az oroszok a partraszállást nem tudták megakadályozni.

London, február 27. Vladivostok látnokban áll.

Uj rend a városházán.

— A szervezeti szabályrendelet ftdolgozása. —

Evek óta hangoztatják, hogy Nagyvárad város hivatalait ujja kell szervezni s két szempontból kell a kérdést megoldani. A közigazgatás javítása mellett a személyzet csökkentése és a fizetések javítása a főczél.

A tanács napok óta tárgyalta a dolgot, míg tegnap a kikötött bizottság foglalkozott a fontos kérdéssel, délután 3 órától este 7-ig, de még csak két ügyosztályon mentek keresztül.

A tanácskozást holnap, hétfőn folytatják.

A tegnapi értekezlet lefolyása a következő volt:

Dr. Beöthy László főispán elnökölt: jelen voltak: Rimler Károly, Bordé Ferencz, Komlóssy József, Luk es Odön, Darvassy Lajos, Gerő Armin, Ragány János, dr. Baróthy Akos, Dús László, Tóth Márton, dr. Molnár Imre, Hlatky Endre, Hoványi Géza, dr. Várady Zsigmond, Szokoly Tamás, Mihelly Adolf, dr. Stocker József, dr. Dési Géza, dr. Moskovits József és Eleméry Ferencz jegyző.

Elnökölt főispán az értekezlet megnyitására előadta, hogy az értekezlet tagjait a törvényhatóság küldötte ki, a szervezeti szabályzat átdolgozása céljából. Először az általános elveket kell megállapítani s aztán ezt visszadják az egyes előadóknak részletes kidolgozás és megszövegezés végett. Ezzel kapcsot-

szelid hangon. Megismertem mindjárt. Azt is gondoltam, hogy reám vár. Hisz mi már régi ismerősök vagyunk. Ugy-e?

Hamarjában nem tudtam, mit gondoljak? Kaczer-e ez a leány, vagy igazán a természetes látszó szelidség? Kissé bizonytalan hangon válaszoltam.

— Igaza van, Margit, régóta ismerjük egymást. De azért, — őszintén szólva — nem gondoltam arra, hogy ide jöjjön hozzám annál kevésbé, mert ép' az előbb hallottam, hogy senki asztalához sem ül.

— Igaza van. Ezekhez nem ülnek, de magához igen. Maga itt, — akarom hinni — nem azt a szinpadit rövid szoknyás leányt látja bennem, hanem azt a másikat, azt a Margitot, ki ott a szivarosboltban bohóskodott magukkal.

— Hát hogy is tudott maga idejönni? — kérdém mintegy önkénytelenül.

A leány egy pillanatra elhallgatott. Látam, hogy mint vonja be szeméit valami csillogó, nedves fától. Megbántam, hogy kérdeztem. Megfogtam a kezét, hogy így beszélhessek hozzá gyöngéd, vigasztaló hangon. De ő lassan kivonta kezét az enyéből s fátolozott, lassu hangon kezdett beszélni:

— Minek jöttem ide? Miért kérdezi ezt? Hát élnem csak kell! Az anyám, az a jó asszony meghalt. Magam nem folytathattam tovább az üzletet. A mi kis pénzem volt az anyám temetésére fordítottam. Nem volt sok választani valóm.

— Ide jöttem, hogy élhessek. Nem törőd-

tem a világgal, — biztam magamban s erős tudok lenni.

A leány újra elhallgatott. Láttam rajta, hogy ezer emlék szállta meg a lelkét. En meg csak arra a szegény fiura gondoltam, ki az előbb ült itt nálam. Ujra megszállta szívem a szánalom.

Szinte kérő, esdeklő hangon szóltam a leányhoz.

— Aztán, mondja Margit, miért gyötri, kinozza maga azt a szegény...

Nem mondhattam tovább. A leány rám emelte azokat a nagy, beszédes szeméit s úgy szólt hozzám valami csendes, fájó lemondással.

— Ne mondja tovább! Tudom, mit akart mondani. Láttam, hogy együtt ültek itt. Sejtetem mindjárt, hogy az elmondott mindent. Talán azért is jöttem ide. Nem akartam, hogy maga rosszat gondoljon rólam. Igazolni akarom magamat, őszinte akarok lenni magához. Ugyis már rég kívántam valakit, kihez őszinte tudnék lenni. Szükségem van rá.

— Mit mondott az a szegény? Azt, hogy szeret, imád; fut utánam, mint az árnyék, — könyörög, esdekel előttem és én elktüdöm magamtól, mert kegyetlen, mert szivtelen vagyok...

— Oh ne higgye ezt, — tette hozzá kérő, esengő hangon, — ne gondoljon rosszat felőlem. Nem volna igaza. Hallgasson rám. Elmondok mindent igazán, hűen, őszintén.

— Régen észrevettem már, hogy az a szegény fiu szeret. Még akkor ott éltem a boltban s kínálgtam a szivart. Mar akkor szere-

tett. Megmondta. De látja, mit csináltam volna vele?

— O is szegény volt. Valahol irogatott, mint most is. Miből élünk volna? Pedig a nyomoruság hamar eloszlatja a szerelmet. Hamar kijózanodunk akkor a szerelmi mámorból, ha üres a gyomrunk.

Valami hidegségfélélet éreztem e szavakra, s szinte ridegen szóltam a leányhoz.

— Hát maga csak a szegénységtől félt?

— Nem attól féltém, mondta a leány csillogó szemekkel. Rosszul ismer. Tudom, mi a szegénység, volt s van is módon benne. Más-tól féltém.

— Attól remegtem, hogy akkor elveszitem ezt a jó fiut, — ennek a szerelmét. Féltém, hogy ha az övé leszek, hamar rám un, — előbb megunja a maga nyomoruságát is. — Azt akartam, azt akarom most is, hogyszeresen; — szeressen mindig, a mig él. Azt akarom, hogy legalább legyen egy, kiről tudjam, hogy nem a vére hajtja hozzám, hanem a szive, lelke. Azt akarom, hogy az az egy mindig a régi Margitot lássa bennem, — hogy soha el ne feledjen! Es ezt csak úgy érhetem el, ha nem adom oda magam, ha hagyom emésződni, sóvárogni... Csak így... így...

... — És így tudom magamról is, hogy erős tudok lenni; becsületes tudok maradni, — azért az egyért, — annak az egynek a becsü-léseért s szerelméért.

Most már tűzben égett a leány arcza s úgy csillogott a szeme. Igazán szép volt így!

latosan oldják meg a személyzet beosztását is. Mig ez megtörténik a főispán számonkéréséket tart s így ítéletet lehet mondani, hogy hol és mily mérvű személyzetcsökkentés viheto keresztül. A harmadik kérdés a finansziális rendezés. A vezerev a közigazgatás egyszerűsítése és a személyzet létszámának csökkentése. Az így elért megtakarítás azonban a személyzet fizetésének javítására szolgál, mert több teendőjük lesz.

Az elnök által tett proposíciókat elfogadták a tárgyalás alapjául.

Ezután megállapodtak abban, hogy ezután a közgyűléseken nem a jegyző, hanem az ügyosztályvezetők s a szakreferensek lesznek az előadók, akik az ügyeket a tanácsban is referálják.

Mihelyi Adolf indítványára elfogadták azt, hogy a közgyűléseken az előadók nagyobb súlyt helyezzenek a szóbeliségre.

Megkezdték ezután a tanács által kidolgozott tervezet tárgyalását. Eddig 5 ügyosztály volt, ezután 7 lesz, mert a jog- és gazdasági szétválasztják, javadalmi és gazdasági, továbbá jogügyire, míg a műszaki dolgokra külön osztály lesz.

Dr. Várady Zsigmond feleslegesnek tartja a külön jogügyi ügyosztályt. Minden ügynek van jogügyi vonatkozása is, míg ellenben nincsen olyan ügy, amelynek csak önálló jogi ismerve volna. Ha az ügyosztály felállítása személyzet-szaporítással jár, azt nem fogadják el.

Az előterjesztést elfogadták. A műszaki ügyek ellátására **műszaki ügyosztály** felállítását véleményezik, a főmérnök vezetése alatt.

A **gazdasági** ügyosztály szervezése hosszú vitát idézett elő.

Komlóssy József tanácsnok ismertette a tanács javaslatát. A jog- és gazdasági ügyosztályból kivennék a jogi és műszaki ügyeket, s műszaki és jogi ügyosztályokat szerveznének, mint fentebb ismertettük. Ellenben a fogyasztási adók kezelését a gazdasági ügyosztály venné át.

Ragány János főszámvevő ezt nem helyesli, mindaddig, míg a fogyasztási adóhivatal kezeli az állami fogyasztási adókat. Egyelőre hagyják az adóügyosztálynál.

Elnök főispán felveti a kérdést, hogy a városi fogyasztási adók kezelését is az adóügyosztálynál óhajtják-e hagyni, mert ha nem,

ugy a fogyasztási adók két ügyosztálynál lennének.

Lukács Ödön a zavarok elkerülése végett óhajtja az eddigi állapot fenntartását s ennek előnyére hivatkozik. Ezt indokolja az is, hogy pl. a mézárásoknál a fogyasztási adóval mindjárt a III. oszt. kereseti adót is beszedik, míg ha külön kezelik a fogyasztási adót, a III. oszt. kereseti adóból sok elvész, mert külön nehezen lehet behajtani. A fogyasztási adók hátralékait rövid uton behajthatja az adóhivatal, de a gazd. ügyosztály ezt nem teheti. A pénzügyigazgatóság is azt kívánja, hogy a III. oszt. kereseti adók is a fogyasztási adókkal szedessesek be. Másként ő sem vállal felelősséget ezek beszedéséért, ha semmi ingerenciája nem lesz. Kéri, hogy a fogyasztási adóhivatalt hagyják az adóügyosztálynál.

Hlatky Endre helyesli a felszólalást, de szeretné hallani az ellenérveket is. Az előterjesztést ki kellene nyomatni.

Rimler Károly általánosságban kifejti, hogy a tanácsot az vezette a javadalmi hivatal szervezésével, mert az más városokban bevált s a miniszter is kívánja. Az adóhivatal vezetése egy emberre van bízva s nem lehet, hogy a másutt fizetendő javadalmak utáni befizetéseket aktaszertüleg ellenőrizze. A fogyasztási adókat hagyják az adóhivatalnál, de a szikvizadót és mérlekhitelesítést a gazdasági ügyosztályhoz utalják.

Hlatky Endre a szikvizadót is az adóhivatalnál hagyná, Szokoly Tamás pedig oda utalná a vámkokat is.

Komlóssy József felvilágosításul előadja, hogy a fogyasztási hivatal átutalásánál az volt az indok, hogy a külső felügyelet szükséges. Különb. határozottan belátásuk szerint. Külön veoni a szikvizadót azonban nem lehet. A vámjövedelmek azonban teljesen függetlenek a fogyasztási adóktól.

Bordé Ferenc tapasztalataira hivatkozva, a fogyasztási adókat és a vámkokat szoros összefüggésben levőknek tudja; két kézben ezek nem lehetnek.

A bizottság abban állapodott meg, hogy az eddigi ügyek meghagyassanak az adóügyosztálynál.

A **műszaki dolgok** ellátására a főmérnök vezetése alatt műszaki ügyosztály létesítenék.

A vita folyamán dr. Molnár Imre felvette, hogy a szépművészeti és köztekedési szakbizottság elnöke eddig jogi ismeretekkel bíró egyén volt, most ki lesz.

A polgármester megadta a választ, hogy a főmérnök lesz a bizottság elnöke, de a jogi részét az ügyek átteszik az ügyési ügyosztályhoz.

Az előterjesztést elfogadták. Az ügyési ügyosztály szervezését elfogadták, dr. Várady Zsigmond azon indítványával szemben, hogy a főügyész továbbra is csak véleményező legyen.

A vámkok kezelését a gazdasági ügyosztály kezelésében hagyták, míg a város által használt középületek fenntartását a műszaki ügyosztály hatáskörébe utalták.

Hosszabb vita folydott ki a vízvezetékvilágítás és csatornázás ügyeinek a beosztásánál.

A bizottság abban állapodott meg, hogy a vízvezeték, a villamos mű és a csatornázás ügyei, amennyiben a főmérnök hatáskörébe nem tartoznak, a gazdasági ügyosztályhoz osztatnak be.

Kapcsolatosan dr. Várady Zsigmond felvetette a kérdést, hogy a katonai ügyosztályt osszassák fel s a kórházi ügyeket a gazdasági ügyosztályba, az illetőségi és katonai ügyeket pedig a rendőrséghez osszák be.

Mint oda nem tartozót, figyelmen kívül hagyták.

Ezután a rendőrség szervezetére került a sor.

Gerő Armin érdekes adatokkal mutatta ki, hogy milyen kevés Nagyváradon a rendőrség. Tekintettel azonban a város anyagi helyzetére, nem kér létszám szaporítást, csupán a meglévő rendőrök közül 12-nek lovasítását kéri. Esőleg hová védőlovakkal. Így csak a felszerelés és a tápszert kerül pénzbe.

Elfogadták a főkapitány előterjesztését.

A másik javaslata Gerő Armin főkapitánynak a bejelentési hivatal felállítására vonatkozott.

Dr. Várady Zsigmond és dr. Stocker József ellenzése után a bejelentő hivatal felállítását elfogadta a bizottság.

Előterjesztette még Gerő főkapitány, hogy a koldusok megrendszabályozása céljából szabályrendeletet dolgozott ki, amelynek végrehajtásához hat gyalogosrendőri állás szervezését kéri.

Hosszas és érdekes vita után a javaslatot eljuttették.

A többi kérdések tárgyalását február 29-én, hétfőn délután tárgyalják. Az értekezlet este 7 órakor éri véget.

A mozgósítás küszöbén.

Pedig most már csaknem bizonyosra vehetjük, hogy a mozgósítás hírei, a melyeket bizonyos kétkedéssel fogadott eddig az egész közvélemény, most egyszeriben komoly jellegű öltöttek.

Megerősíti a mozgósítást egy bécsi jelentés, a mely a balkáni helyzetről a következőket mondja:

A macedonai csendőrség előkészítő bizottsága a mai napon szétugrott. A tárgyalás során igen nagy nehézségek támadtak, amelyeket semmi módon sem tudtak eloszlatni. Olyannyira, hogy végül az összes hatalmak megbízottai kijelentették, hogy **tovább nem vesznek részt a tanácskozásban**, hanem jelentést tesznek kormányuknak és új utasításokat kérnek.

A jelentős hírrel egyidőben jutott köz tudomásra, hogy Müller macedoniai osztrák-magyar civilizációs tenger Bácsbe érkezett s azonnal jelentkezett gróf Goluchovszki külügyminiszternél, akinek jelentést tett a bal-

Most már kezdtem megérteni annak a szegény embernek a lelki kinjait. Nem is hagytam szó nélkül.

— De hát akkor miért hívja mindennap ide? Miért nem szökik előle messze, messze, hogy soha ne látnák egymást? ...

— Nem lehet az, — mondta szomorú mosolylyal a leány. Nem tudék úgy élni, hogy ne lássam, hogy ő ne lásson. Azért is hívom ide — hol pénzért mutogatom magam, — hogy előttem legyen mindig, — hogy lássam s csak neki játszom.

— De miért akarja látni? — kértem. Tán gyönyörködni akar a kinjában?

— Nem azért, — suttogta a leány — őh nem azért.

— Hát miért? — kérdeztem némi idegességgel.

— Mert nagyon ... szeretem ... — nyögte a leány s egy könnyet törölt ki szeméből.

Szinte megremegtem e szóra. Nem tudtam, mit gondoljak, olyan érthetetlen volt előttem az egész leány. De nem is engedett a leány sokáig gondolkodni. Felkelt s valami nagyon szomorú hangon szólt.

— Megyek. Késő van már. A tán tudja, — ilyenkor még varrni szoktam otthon — mert hát kevés a kereset — s becsületes akarok maradni ...

Úgy csillogtak a szemei, mikor ezt mondta. Es én úgy mecsajnáltam ezt a leányt. Magam sem tudom már, hogy történt, asszem, óvatosan elővettem a tárcsám s a mi pénzem volt, odaadtam a leányoknak. Az m kötközve nézett rám. Keztem már banni a dolgot. De aztán

hirtelen elrejtette a pénzt s szomorú mosolylyal mondta:

— Magától igen, hisz maga ismer.

Aztán elment. Utána néztem egyideig s aztán én is távoztam. Nem néztem, merre megy, — csak mentem valami fájó keserű hangulattal a lelkemben.

Csak akkor rezzentem föl, mikor hangokat hallottam. Megálltam. Nem messze tőlem egy lámpaoszlopnál állt az énszegény barátom s mellette — Margit.

Ok nem láthattak s én jól hallhattam minden szavukat.

— Sikerült? — hallatszott barátom hangja.

— Pompásan, — nevetett a leány, — beengrott, — ideadta minden pénzét. Nesze, olvasd meg.

Hallottam, a mint egyenként számlálják a pénzt. Aztán a férfi felkaczagott olyan bántó, rekedtes hangon.

— Ha ... ha ... ha! A balek, a bolond! Hába, nincs párja az én ártatlan szőke tubiczámnak ... De lesz is ám ma vacsora ... finom ... kűtűd vacsora! ...

Aztán egymásba kapaszkodva, elmentek. Hallottam még egyideig, mint kopog lépteik alatt a sáros, lucskos aszfalt ...

... Es nekem meg úgy fájt valami itt a szívem táján. Magam sem tudtam, mi? Mintha elvesztettem volna valamit, mi olyan kedves, drága volt előttem? ... ki tudja, mit? ...

Csak azt éreztem, hogy úgy félek, úgy reszketek már előre ezektől az átvirrasztandó hosszú éjszakáktól ...

káni helyzetről. A változott viszonyok alapján gróf Goluchovszki közös külügyminiszter, hírszerint, a legközelebbi napokban *körjegyzéket fog intézni az összes hatalmakhoz*, amelyben felhívja figyelmüket arra, milyen nehézségeket gördít a macedoniai reformok útjába a török kormány és felszólítja őket, idítsanak közös eljárást a balkáni rend biztosítására.

A jelentés első részét megerősíti egy konstantinápolyi távirat, úgy, hogy a Balkánon fenyegető komoly fordulat ezek után kétségtelenné látszik. A diplomáciai körök, úgy látszik, el voltak erre készülve, ezt bizonyítja, hogy *Ausztria-Magyarország hónapok óta készenlétben áll s mindent megtett egy esetleges mozgósítás akadálytalan és gyors véghezvitelére*. Nem ok nélkül hirdették tehát az olaszországi újságok, hogy Ausztria-Magyarország mozgósításra készül. Minden czáfolat ellenére is bizonyos, hogy ezuttal sem szél nélkül zörgött a haraszt. Egész sor szokatlan, rendkívüli intézkedés bizonyítja ezt. Pár napja jelentették, hogy a főváros katonai ügyosztályába beidéztek a népfőlkéző orvosokat s kiemelték ez intézkedés feltűző voltát. Mint tegnap értesülünk, a szokatlan beidézésnek az volt az oka, hogy a közös hadügyminiszterium statisztikát kért a főváros katonai ügyosztályától, hány népfőlkéző orvos áll rendelkezésre Budapesten és hányat lehetne közülük esetleg mozgósítás alkalmával szolgálatba vonni.

ÚJDONSAGOK.

TAJEKOZTATO.

Márcz 10. Kath. Szabad Liceum bójti estélye.
Márcz 24. Kath. Szabad Liceum bójti estélye
Apr. 14. Kath. Szabad Liceum zárónapja.
Prohászka Ottokár dr. szónoki beszédével (estély.)

* **Vívóestélyek a Tornakörben.** Az ország-szerte mindjobban terjedő párbajjelenes mozgalmak kezdik a vívást, mint olyat, amely pusztán a régi verekedésre irányult leszorítani, helyette azonban a szó legszorosabb értelmében vett könnyed olasz vívás hódít tért magának, amelynek egyedüli nemes hivatása az ember testi ügyességének fejlesztése, izmai rugókönyságának fejlesztése s a manapság annyira igénybe vett idegek megzúzódása. Van városunkban egy kis egyesület, amely eddig kerülve a nyilvánosságot csendben végezte e nemes feladatát s igyekezett tagjait e nemes sportban a lehető legteljesebben kiképezni. Ugyes mesterek végzik e nehéz sport oktatását, nem kimélve időt s fáradságot, mindent elkövettek, hogy tanítványaikkal mindegyik sikert arassanak, a mi sikerült is nekik. Nemsokára Nagyvárad város urai közönségének is alkalma lesz gyönyörködni e nemes sportban, mert miut halljuk, a Tornakör vezetősége ápril hó folyamán vívóestélyt rendez vendégei s tagjai számára, amelyre vonatkozólag e helyen még bővebben fogunk hírt adni olvasóinknak.

* **Jubileumi zárandoklat Rómába.** Nagy Szt. Gergely pápa szerzője a róla nevezett Gergely-féle karéneknek az örökbecsű choralis éneknek, amelynek hangjai még ma is áhitattal töltik el szívünket. Halálának 13 százados évfordulója alkalmából nagy egyházi ünnepélyességek lesznek Rómában. Mivel márczius 12-ike, Szt. Gergely halálának napja a nagybójti esik, ezen ünnepélyességek április 6-13 közötti napokon tartatnak meg: a Lateránban, Mária Maggioreban, a Vatikánban, a Coelius

hegyen és Szt. Pál és Szt. Bomitilla bazilikáiban. Lesznek tudományos és népszerű előadások, ezer énekesből álló énekkar fog régi egyházi énekeket előadni és maga Ó Szentsége X. Pius pápa fog ünnepélyes istentiszteletet tartani. Illő tehát, hogy ezen ünnepélyességeken a magyarok is méltó számban legyenek képviselve. Ezért dr. *Bundala* János s. lelkész, az O. M. Cecilia-egyesület igazgatója zárandoklatot vezet az örökvárosba ez alkalomból s a részvételre most becsátotta ki felhívását. A zárandolatban résztvehetnek mindazok, akik a sz. Atya előtt hódolatukat bemutatni kívánják. Indulás: 1904. évi április hó 5-én Budapestről, a keleti pályaudvarról. Tartózkodás Rómában 7-én, 8-án, 9-én, 10-én, 11-én és 12-én. Részvételi árak: Budapestről Rómába és vissza, a visszautazás alábbi három változata szerint: a) Utirány: Rómából Ancona—Fiumén át Budapestre: I. osztály: 285 korona. II. osztály: 220 korona. III. osztály 130 kor. b) Utirány: Rómából Loretto—Ancona—Fiumén át Budapestre. I. oszt. 290 kor. II. oszt. 224 kor. III. oszt. 133 kor. c) utirány: Rómából Florenz—Bologna—Pádua—Velence—Fiume—Budapest: I. oszt: 320 kor. II. oszt. 245 kor. III. oszt. 145 kor. Az első és második osztályú utasok jegye gyorsvonatra, míg a III. osztályúaké Olaszországban is csak személyvonatokra érvényes; a mennyiben gyorsvonatok igénybevételét óhajtják, II. osztályú vasuti jegyet kell már Budapesten rendelniök az olasz vonalra. Ez esetben a III—II. osztályú vételi díj az a) utirányban 130 K helyett 145 K, a b) utirányban 133 K helyett 153 K, míg a c) utirányban 145 K helyett 175 K. A menettérti jegyek 45 napig érvényesek. Jelentkezéskor a résztvevő vezeték és keresztnévét, foglalkozását, pontos lakcímét, a választott utirányt, valamint a kocsiosztályt legkésőbb márczius hó 20-ig közölni szükséges. A jelentkező biztosítékul 30 koronát fizetnek le. További felvilágosítással szívesen szolgál a zárandoklat rendezője dr. *Bundala* János s. lelkész, az O. M. Cecilia-egyesület igazgatója. (Budapest, VIII., Mária-tér 9. sz. plébánia.)

* **A vasutasok sztrájkja.** Több fővárosi és vidéki újság irt már a vasutasok leplezgetett mozgalmáról, melynek célja nyomasztó anyagi helyzetükön javítani. E mozgalom, állítólag általános vasutassztrájkot tervezett. Erre vonatkozólag érintkezésbe léptünk megbízható vezető emberekkel, akik kijelentették, hogy távol áll tőlük minden sztrájkszándék, csupán nagyobb értekezletet tartottak az alkalmazottak, hogy mi módon kereshetnének orvoslást nyomasztó helyzetökre. S e mozgalom iránt az üzletvezetőségek a lehető méltányossággal jártak el. Semholsem akadályozták meg ez értekezletek megtartását, sőt tudomásuk van róla, hogy a nagyvárosi üzletkezelésnél ez értekezlet megtartására szabadságot engedélyeztek az alkalmazottaknak.

A vasutasok sztrájkjára vonatkozólag Budapestről a következő távirati tudósítást vettük: A vasutasok sztrájkjáról elterjedt hírek czáfolatául írja a *Magyarország*, hogy a sztrájk fegyverét nem veszik igénybe a vasutasok, de mindent elkövetnek helyzetük javítására. Márczius hatodikán nagygyűlést tartanak s követeléseiket memorandumba foglalva össze átnyújtják a miniszternek, s az államvasutak igazgatóságának.

A Budapesti Tudósító czáfolatot közöl a vasutasok sztrájkjáról s azt írja, hogy e lázongással csak elmérgesítenék a már küszöbön lévő fizetésrendezés ügyét.

* **Magyarország ismertetése Angliában.** Hazánkunk az angolokkal való megismertetésével már eddig is nagy érdemeket szerzett *Györy* Ilona, ki *Ginever* angol egyetemi tanár-

ral kötött házassága óta állandóan Angliában lakik. Ez az idegenbe szakadt lelkes magyar asszony nagy buzgósággal járja be a nagyobb angol városokat, s mindentit felolvasásokat tart Magyarországról, melyről — sajnos — még mindig keveset tudnak a külföldön. *Gineverné Györy Ilona* legutóbb *Levinsiben*, majd pedig a liverpooli híres *Picton Hall*-ban tartott négy estén át felolvasást 1300 főnyi hallgatóság előtt. Es a buzgó felolvasónő úgy itt, mint a többi városokban is a legmelegebb rokonszenvenvel találkozott a magyarok iránt. Megható volt, midőn felolvasása végén arra kérték őt, tudassa a magyar közönséggel, hogy ott, a tengeren túl van egy nemzet, mely Magyarország törekvését nagybecsűléssel nézi és bizik Magyarország nagy jövőjében. Felolvasott részletek után olyan tapsolást és dübörgést vitt végbe, hogy a felolvasást csak percek múlva lehetett folytatni. *Gineverné* legközelebb *Croydonban*, *Eltkamban* és a londoni *Essex Hall*-ban tart felolvasást Magyarországról.

* **A képviselőválasztók névjegyzéke.** Az 1899. évi XV. t.-cz. értelmében az országgyűlési képviselőválasztók névjegyzéke minden évben kiigazítandó, amelyekhez szükséges munkálatozat a központi választmány márczius hó első napjaiban köteles megtenni, hogy az összeírási küldöttségek a kívánt munkákat oly időben fejezzék be, hogy a központi választmány a névjegyzékek összeállítását április hó 15-én megkezdhesse. Ennélfogva a központi választmány közelebb ülést tart.

* **Szervezkedés arató-sztrájkra Biharban.** A délvidéki és a bihari szocialista forrongás nagyon veszedelmes utra csapott át: a falvak lakói aratósztrájkra szervezkednek a földesurak ellen. Eppen a napokban a nagyvárosi szocialisták egyik vezére jelentette ki, hogy pártjuk ez évben nem az ipari munkások sztrájkjaira fekteti a fősúlyt, hanem a falusi népet készítik elő aratósztrájkra. Ugy látszik, hogy a szocialistáknak ez a vállalkozása is sikerrel jár. A közeli Hegyközpályi községben már lázító iratok röpködnek szerteszét a könnyen hívő nép körében, mely a következőleg hangzik:

Munkások! Ne menjetek Amerikába! Ugyebár, testvérek, hallottátok már a Darányi Ignác nevét? Ha nem, hát megmondjuk, hogy ki volt az a Darányi Ignác. Ő kegyelmessége Magyarország földművelésügyi minisztere volt, a ki atyailag gondoskodott, nem azokról, a kiknek nincs meg a betevő falat kenyere, hanem azokról, a kik ezer meg ezer hold föld fölött rendelkeznek, a birtokosokról. Hát ez a nagyon nagy kegyelmes ur hozott egy törvényt, a melyet magyarul rabszolgatörvénynek szoktak nevezni. Nálunk tömjéneznek, hozsannát zengnek neki, hisz megmentette a hazát, mert most már nem úgy van, a mint azt a költő megénekelte: »Itt élne és meghalnó kell, hanem »Itt éhen halnó kell.« No hát ezt nem akarjuk mi hegyközpályi-i munkások, szocialdemokraták. S éppen ezért hozzáfogtunk szervezkedni, a mi a jegyző urunknak nem nagyon tetszett és úgy bánt velünk, mint a macska a forró kásával, nyiltan nem mert ellenségünk lenni, hanem alottomban, ravaszul akart bennünket kijátszani, ugyanis, a mikor a bérlő a községházán a mi képviselőnknek kijelentette, hogy kérésünket nem teljesíti, hát a jegyző kijelentette, hogy most már hozhat máshonnan munkásokat. Szőke János birtokos meg úgy megijedt tőlünk, mintha tigrisek lennének a faluban és elszaladt a szolgabíróhoz oltalomért, mert nem akarunk ingyen dolgozni. Szőke urunk ne ijedjen meg tőlünk, hisz nem eszünk mi embereket, hanem azt akarjuk, hogyha egész nyáron át dolgozunk, legyen meg a mindennapi kenyere, mert hogyan éljen meg egy családapa abból a silány keresetből, a mit a birtokosok éhbér gyanánt oda akarnak dobni nekünk. Most pedig hozzatok, munkásokhoz, testvérünkhez, úgy a hely-

beli, mint a vidékiekhez szólunk és arra kérünk titeket, hogy senki addig munkát, aratást ne vállaljon, míg azt el nem érjük, hogy a birtokosok megadják csekély követelésünket. Bizonyítsuk be, hogy a »Nép akarata Isten akarata« és győzni fogunk, hogy az aratási rész tizenegy lesz és vagy koszt, vagy e helyett 1 korona. Szerető testvéreitek: A hegyközpályai nemzetközi szociáldemokraták.

Ebben az iratban csak egy örvendetes dolog van, az, hogy a szervezőbizottság a kivándorlástól óvja a népet, de annál elszomorítóbb a többi része. Félt, hogy az ideai aratáson nagyban lesz szükség a csendőrszurotyokra!

* Az esküdtbírók elnöke. Tudvalevő, hogy a törvényszék elhunyt elnöke Nagy Ferencz a nagyváradi kir. törvényszéknél szervezett esküdtbírósnak is az elnöke volt. Hogy elhunytával a törvényszék elnöki székében Bary József követte, Ritoók Zsigmond, a kir. ítélőtábla elnöke ugyancsak öt jelölte ki az esküdtbírósnak elnökül is.

* A Kakas Márton legújabb számából. **Kimélni kell a lánczidat.**

— Vajjon miért üldözik a rendőrök azt az embert? Bizonyosan valami veszedelmes gonosztevő?

— Dehogy! At akart menni a jámbor a lánczidon.

* **Tépéscsinálás Pétervárott.** Milyen megható! Azt írják a lapok, hogy a czárné tépést csinál. — Hiszen az ura, a czár is **tépést** csinál. **Osszetépte** azokat a szép szövegeket, amiket az örök békéről világgá bocsátott!

* **Ki huzza a rövidebbet?**
— Remélem, az orosz-japán háboruban a japán fogja a rövid bbet huzni?
— Reméled? Hát te nem a japánokat pártolod?
— Eppen azért! Hiszen a japánok czopfja hosszú, a muszkák haja kurta. Kívánatos tehát, hogy a japánok huzzák a rövidebbet.

* **Alexejev dalaiból.**

I.
Mély a Jalu, zavaros ha megárad,
Jalu partján vivom első csatámat,
Elgondolom most, a japánt ha nézem,
Bár tul volnék már az első verésnél!

II.
Megy a gőzös, megy a gőzös, le Mukdenbe,
Hol hadammal a japán ál szemtől szembe.
Elöl ül a sok riporter;
Mind megírja, rajtam hogy verik a port ell!

* **Gazdák, ha nagy terméshez akarnak jutni,** Mauthner féle magvakat vessenek. Idei árjegyzékét, mely 226 oldalra terjed, **Mauthner Udön cs. és kir. udvari magkereskedése Budapesten, Rottenbiller-utca 33.** mindenkinek **ingyen** megküldi. A külföldön tisztított, legnagyobb csaképeséssel bíró, fajtiszta magvak árai alacsonyok. Különösen fölmentendők az impregnált takaróanyagok és a legnemesebb gabnafélék dúsz választéka. 399.

* **Rablás a keleti pályaudvar előtt.** Vakmerő rablótámadást követett el tegnap délelőtt a keleti pályaudvar előtt egy ismeretlen ember. Lakatos Miklós gödöllői gazdember tegnap reggel Budapesre jött vonaton. A mint a keleti pályaudvartól a városba igyekezett, a pályaudvar előtt két ismeretlen munkásnévű ember csatlakozott hozzá, akik beszédbe erezkedtek vele. Pár percig beszélgettek Lakatossal, midőn az egyik ember elavozott a földök és másfelé vette az útját. Lakatos ezután is gyanútlanul ballagott a vele maradt ismeretlennel a Kerepesi-ut felé s egy kis ideig

még barátságosan beszélgettek. Egyszerre azonban az idegen egy-két lépéssel hátramaradt s a következő pillanatban Lakatos irtózatos ütéssel kapott a fejére, amittől hirtelen megtörtorodott és eszméletét veszítve vértől borítva terült el a földön. A vakmerő támadó gyorsan kikotorászta Lakatos zsebeit és a nála talált 5 korona 54 fillérrel elmenekült. Lakatost a mentők beszállították a Rókus-kórházba. A rendőrség nyomozza a vakmerő rablótámadót,

* Tisztelettel hívjuk fel lapunk olvasóinak szives figyelmét **Sz. KOCSIS JÁNOS** katonai, egyenruházati, férfi-szabó cég lapunk mai számában közölt hirdetésére. 605

* **Kovács L. és Társa** cég lapunk mai számában közölt hirdetésére tisztelettel hívjuk fel olvasóink szives figyelmét. — Egyszeri próba vásárlás elegendő arra, hogy ezen tizlet pontos kiszolgálásáról, áruj jó minőségéről, valamint az árak rendkívüli olcsóságairól bárki meggyőződést szerezzen.

* Figyelmeztetjük olvasó közönségünket, hogy most **Háasz Manó** kézmű és divatáru házában (Zöldfa-utca elején.) óriási meenyiségű női és gyermek őrnyők, egyszerű női, férfi és gyermek harisnyák bámulatot keltő árban lesznek elárúsítva. 647

* **Igen czélszerű,** a vevőközönség előnyeit szolgáló ujtása a **Spitzer Testvérek** cégnek, hogy hazai vászon gyárak legjobb produktumait összpontosította divatáruházában, hol csak megbízható jó árak kerülnek forgalomba, olcsó gyári árak mellett. Mai számunkban közzétett hirdetésére tisztelt olvasóink figyelmét felhívjuk annyival is inkább, mert e cézget szolid és megbízhatónak ismerjük. 608

* **Mozgó fényképek a „BIHAR” kávéház sörccsarnokában ma és minden este, innep és vasárnap délután is 4-től 6 óráig.**

Kitűnő kávéházi ételek és italok pontos és figyelmes kiszolgálásáról gondoskodik **Gyárfás Pál,** tulajdonos. 643

* **Tudomásunkra jutott,** hogy Czillér Imre áruháza helyszűke miatt a női ruhakelme osztályt végleg feloszlatja, mely alkalomból az összes raktáron levő kelméit bevásárlási áron alul is eladás alá bocsájtja. Ezen kedvező alkalomra és a tuloldali hirdetésre felhívjuk olvasóink b. figyelmét.

SZINHÁZ.

A hálókocsik ellenőre.

Nagyváradi fiatal ember, **Horti** (Weisz) Sándor lépett fel ebben a kacagató, pompás francia bohózatban, így hát kétszeresen vonzotta a tegnapi előadás a közönséget. A bemutatkozó Horti Sándor, ugy látszik, az aranykezépszer híve: sem a jóban, sem a rosszban nem kiváló. Van elég rutinja, de kevés eredetisége, ügyesen mozog, de nem elég elegáns megjelenésű erre a szerepkörre, jó az előadása, de nem kellemes az organuma. Szóval a legtöbb előnynek megfelel ugyanannyi de, a mik miatt még most nem sok sikert jósolhat magának a nagyváradi színpadon. Elvitáztatlan tehetsége azonban idővel bizonyára lefejeja küzdeni e néhány de-t s akkor sikere is teljes lesz.

Egyebekben az előadás a jobbak közé tartozott, a mint hogy Bisson-féle vigjátékok rosszul játszott talán nem is lehet. Mindössze a III felvonás eleje mehetett volna gyorsabb ütemben, a kitörő ásitások mellőzése czéljából. Az egyes szereplők külföldön csupa veszedel-

mes jobb partnerei voltak Hortinak. Tóth Elek ügyessége, Bognár jóízű, eredeti komikuma, aztán Berlányi Vanda, E. Kovács Mária, Szathmáry, Benkő Jolán és Sziklai: egyik pompásabb alakítás al lépett színpadra, mint a másik. A kivétel csak a szabályt erősíti; ilyen kivétel volt pedig Bércziné, a kinek meglehetősen szögletes játéka és beszédje azt juttatta a néző eszébe, milyen simán és gyönyörűen tudná ez a szerepet (ha lehetne) le- tánczolni. —r.

Szigligeti-Színház.

Folyószám 150. Bérletszám 139. (páratlan)

Ma, vasárnap 1904. február 28-án:

Délután 3 órakor fél helyárrakkal:

Drótostót.

Operette.

Este 7^{1/2} órakor rendes helyárrakkal:

Boszorkányvár.

Operette.

Kezdeté fél 8 órakor, vége 10 órakor.

HELYÁRAK: Nagypáholy 14 korona, földszinti és első emeleti páholy 12 kor. Másodemeleti páholy 8 kor. Szőnye 3 kor. Kórszék 2 k r. 40 fill. Támlásszék, 2 kor. Bréklyülés 1-ső sor 1 kor. 20 fill. középső 2-ik sor 1 kor. Bréklyülés oldal 2-ik sor 80 fill. II. emeleti zártzék 60 fill. Földszinti állóhely 1 kor., Diák és katonajegy a földszintre 60 fill. Karzati állóhely 40 fill. Egy színlap 20 fill.

Jegyek előre válthatók a színház jobb oldalán, a bérházzal szemben, d. e. 10 től 12 óráig, d. u. 3-től 5-ig. Esti pénzárnyítás 7 órakor.

A holnapi előadásra jegyek már d. u. 3. óráig előre válthatók.

Holnap, hétfőn február 29 é:

Simonyi óbester.

Történelmi vigjáték.

IRODALOM.

Kakas Márton. Hétről-hétre a vidám képek és elmés apróságoknak egész tömegével mulattatja olvasóit a **Kakas Márton** s művészeinek minden vonása, irónak minden beütése a jó ízű szigorú cz. szuráján megy keresztül. A legújabb szám 5 oldalára **Linek** Lajos festett egy komorságban is mosolyra indító képet a magyar delegáció hazatéréséről. Ez a rajz voltaképpen elmes paródiaja **Meissonier** híres képének, a mely az Oroszországban megvert napoleoni sereg hazatérését ábrázolja s a ki emlékszik az er-deure, bizonyára megfogja becsülni a paródia művészi tökéletességét. A másik színes kép, egy vidám farsangi jelenet, a **Bér** Dezső elők-lő művészetének kifog elismerést szerezni. A többi kép közül kifog **Ház** Miklós két rajza, a mely újabb bizonyosságul szolgál e fiatal művész ritka talentumának. A lap irodalmi része csillogó, tarka keret gyantáit fogja körül s képeket s minden sorából elmésség és jókedv sugárzik.

EGYESÜLETOK.

Az orvosegylet szakülése. A Bi-harmegyei Orvos-Gyógyszer-és Természettudományi Egylet folyó évi márczius hó 1-én délután 5 órakor a bábaképző-intézet tanter-

mében szakülést tart, melyre a t. tagokat ezen-
nel meghívom. Tárgysorozat: 1. Dr. Baróthy
Akos: Nagyvárad közegészségügyi viszonyai
1903-ban. 2. Esetleg betegbemutató. Kelt Nagy-
váradon, 1904. február hó 26-án. Dr. Edelmann
Menyhért, egyleti titkár.

IPARÜGYEK.

Előjárósági ülés.

Az ipartestület előjárósága f. hó 25-én
tartotta havi ülését, melyen megjelentek: **Ber-**
tesey György elnök, **Andriska Károly**, **Orvay**
Lajos alelnökök, **Badar Benjámin**, **Bodnár Ján-**
nos, **Czegledi Jeremiás**, **Ehrlich Mór**, **Fröhlich**
János, **Juhász Benedek**, **Kadlecsek Samu**, **Mi-**
hály József, **Molnár János**, **Oláh M. Lajos**,
Peller Ferencz, **Sinka László**, **Stagl Kálmán**,
Palonkay Gyula, **Tátray Sándor**, **Urán Mihály**,
Vlád Agoston előjárók. **Kuglis János**, **Lebo-**
vits Miksa, **Spetkó József** póttagok, **Cser János**
számvevő. **Iványi István** pénztárnok, **Jankovich**
János főjegyző.

A január havi ülés jegyzőkönyvének fel-
olvasása s jóváhagyása után az előzői jelentés
olvasatott, előterjesztve lett a január havi
számadások vizsgálata és a pénztár állása,
mely szerint a bevétel 586 korona 54 fillér,
1903 évi maradvány 2632 korona 9 fillér,
összesen 3218 korona 64 fillér, a kiadás 1001
korona 53 fillér, pénztári maradvány 2217
korona 10 fillér volt, továbbá, hogy az 1904
évi január hó 31-én tartott közgyűlés jegyző-
könyvében foglalt határozatok az első fokú
iparhatóság által tudomásul véettek. A nyug-
díj ügyre vonatkozólag a határozathozatal, a
hatósági biztos távol maradása és kifejezett
óhaja folytán a jövő ülésre halasztatott.

Gerő Armin főkapitány hatósági biztosnak,
mint a hitelbiztosíték igazgató tájának a
reá eső 72 korona 50 fillér jutalékának a
nyugdíjra tett szives adományáért köszö-
net szavaztatott.

Köszönetet szavazott még az előjáróság
Andrényi Karolynak a néhai Andrényi Lajos
hagyatékából a menház javára befizetett 1000
korona, Léderer és Kálmán szeszgyár részvény-
társaságnak 100 korona, a biharmegyei taká-
rékpénztárnak 50 korona, a biharmegyei ke-
reskedelmi ipar- és terményhitelbanknak 50
korona, öv. Hornér Henriknek 50 kor. és
Fröhlich Jánosnak 20 kor. kegyes adomá-
nyáért, egy Moskovics Adolfnak Nagyvárad
város pénztárába letett 4000 korona alapít-
ványáért, melynek évi kamatai az iparos ta-
nonciskolát jó sikerrel végzett tanoncoknak
továbbképzés és tanulmányszerzés céljából
fognak kiadni, továbbá dr. Almann Jakab-
nak, az ipartestületi betegsegélyező pénztár fő-
orvosának, azon nemes emberbarát farado-
zásai és áldozatkészségeért, hogy 1896-ik év
óta a menházban levő agg iparosokat beteg-
ség esetén a legnagyobb pontossággal csupa-
szivességből gyógyította.

Az iparos segédek és tanoncoknak adó-
kivetés céljára munkaadókként való kimuta-
tása tárgyában kiadott kormányhatározási ren-
delet ellen a kereskedelmiügyi miniszterhez
kérvény-elterjesztését határozta el a gyűlés.

Tudomásul véettek a békéltető bizottsá-
gok határozatai ellen az újra felvétel iránt
kibocsátott kereskedelmiügyi miniszteri ren-
delet, s a budapesti motorkezelő tanfolyam
feltételei.

Felmutattattott a »Nagyvárad Napló«
helyi lap ez évi példányának 39. száma, mely-
ben »A nagyvárad ipari és ületi ügyek« cím
alatt egy cikk jelent meg, de az előjáróság
biztos tudatában annak, hogy a cikk tartal-
ma általánosságban a valószínűleg meg nem
felel, félretéve, felelt napirendre tért.

Három agg iparosnak 10-10 korona 11
rendű számlára pedig 341 korona 20 fillér
lett kiutalva.

NYILTTER.

Bumbera Imre

polgári- és papi szabó.
Nagyvárad, uj „Bazár“-épület színház oldal.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség
és Főtisztelendő papság becses tudomására
hozni, hogy a **legujabb divatu és a legjobb**
minőségű szöveteim raktáron vannak, melyek-
ből a legujabb és legelegánsabb szabás sze-
rinti ruhákat készítem nagybecsű megrende-
lőimnek.

Különösen felhívom a Főtisztelendő papág
figyelmét az összes áruimra, melyet **kizáró-**
lagosan csak a Főtisztelendő papság
részére tartok. Allandóan nagy választék **re-**
verenda czimáda és egyházi **kvadrátu-**
sokból Rivétum fekete és viola színben, to-
vábbá egyedüli raktára a mai idény legszebb
és legczélszerűbb **hit, remény, szeretet**
övének (cinculus), mely egyedül **csak nálam**
szerezhető be.

Midőn a Főtisztelendő papság és a nagy-
érdemű közönség becses pártfogását kérem,
meg kell említenem, hogy elvem mindig a jó
kiállítás és jutányos ár volt, melytől eltérni
a jövőben sem fogok.

Nagybecsű megrendeléseiket kérve, marad-
tam kitűnő tisztelettel:

Bumbera Imre,

615.

polgári- és papi szabó.

Igazságszolgáltatás.

Böhm Adolf sikkasztási pöre a kir. táblán.

— Kötözött tárgyalás. —

Az annak idején országos szenzációjú
aradi bank-sikkasztás ügye most kerül a
nagyvárad kir. ítélőtábla mint másodfokon
ítélkező bíróság elé.

A szenzációs sikkasztási pör aktahalmaza
már **Balogh Samu** kir. ítélőtáblai bíró asz-
talan fekszik, aki előadója lesz a **márczius**
28-án megtartandó főtárgyaláson.

A pör közismert előzményeit a követke-
zőkben foglalhatjuk össze, **Böhm Adolf** az
aradi **ipar és népbank** volt vezérigazgatóját a
pénzügyet feljelentésére sikkasztás, hivatali
csalás és magánokirathamítás címűn hely-
yeztek vád alá s tekintettel az elsikkasztott
összeg nagyságára az aradi törvényszék vád-
tanácsának határozatára is tartóztatották.
Böhm Adolf ezután előzetes letartóztatásban
volt a nagyvárad kir. tábla szabadlábra hely-
ező határozatáig.

Ez idő alatt egész halmaza gyűlt össze a
bonyodalmas ügy adatainak s csak a múlt
év november 5., 6. és 7-ik napján tarthatott
ez ügyben főtárgyalást az aradi kir. tör-
vényszék.

A pör folyamán összehalmazott adatok
részleteibe, az egész ügy aktahalmazába volt
alkalmunk betekinteni s a vadp utok között a
sikkasztás, hivatali csalás, magánokirathamí-
tás tételének egész sorát találtuk.

A legelső esetben ugy járt el a volt
vezérigazgató, hogy a bank pénztárosát **Kos-**
niczky Józsefet utasította, hogy nem létező
czégek neveire utaljon ki összegeket s veze-
sen be tartozásokat. Így egyensúlyozta a
hiányzó összegeket.

Az egyszerre elsikkasztott összegek 500—
2000 korona között ingadoznak. E egyik legna-
gyobb tétel a dr. Pollák 5000 forint értékű
értékpapirjainak eladása. **Böhm Adolf** ez ösz-
szeget hamis folyószámlán tüntette föl.

Mind e manipulációkban büntetésre **Kos-**
niczky József, a bank pénztárosa volt, a
ki a könyveket **Böhm Adolf** utasítására meg-
hamisította.

Az aradi törvényszék mind ez üzemek
miatt sikkasztás és okirathamításban mon-
dotta ki bűnösnek **Böhm Adolfot** és büntetésül
Kosniczkyt s e büntettek miatt **Böhm Adolfot**
három évi és hat havi legyházra, 5 évi hiva-
talvesztésre ítélte. **Kosniczkyt** pedig 1 évi börtö-
nrel sújtotta. Ez ítélet ellen felebbezéssel élt
a vádlott védője s e felebbezés következtében
most a nagyvárad kir. tábla márczius 28-ikán
fog ítékezni a szenzációs bűnpörben.

TAVIRATOK

A magyar delegáció utolsó ülése.

Budapest, febr. 27. (Saj. tud. táv.)
A magyar delegáció mai berekesztő
ülésén **Szapáry Gyula** gróf elnökölt.
Münnich előadó az osztrák delegáció
határozatait egyeztetve össze a magyar
delegáció határozataival s teljesen meg-
egyezőknek találta.

Ezután br. **Burián** közös pénzügy-
miniszter köszönte meg az egyértelmű
határozatot, majd **Fircsik** püspök mon-
dott köszönetet s az Isten áldását kérte
munkájukra.

Szapáry Gyula ezután megköszönte
a delegáció működését s hogy nem ne-
hezítették meg O Felsége döntő sze-
repét.

S ezután a delegáció ülését bere-
kesztette, azzal a kijelentéssel, hogy ha-
tározataikat a király elé terjeszti.

Tisza terveit.

Budapest, febr. 27. (Saj. tud. táv.)
Tisza István gróf a házfelosztás ter-
vével a közös költségvetés megszavazá-
sáig várakozik.

Ha márcziusban ismét összeül a de-
legáció, ápril végéig letárgyalják a kö-
zös költségvetést s akkor májusban fel-
osztatja a Házat.

Az orosz-japán háború.

London, február 27. (Saj. tud. táv.)
Több oldalról érkezett táviratok megerő-
sítik a hírt, hogy a japánok **Koréában**
partra szállították csapataikat s az oro-
szokat készületlenül találták, mire is az
oroszok visszavonultak s **Alexejev Kar-**
binba tette át az orosz hadak köz-
pontját.

Tokio, február 27. (Saj. tud. távir.)
A japánok vereségéről érkezett hírek va-
lótlanok, a japán hajóhad veszteség nél-
kül visszavonult.

Obstruáló nemzeti párt.

Budapest, febr. 27. (Saj. tud. táv.)
A disszidensek **Apponyi** megtámadtatása
miatt az obstruálókhoz csatlakoznak, e
szándékukat közölték **Szentiványival**, aki
minden módon lebeszélni iparkodott őket

e tervről, de hiába. Most tehát Apponyit várják, hogy véleménye határozzon.

Az osztrák hadgyakorlat.

Bécs, febr. 27. (Saját tud. táv.) A legközelebbi hadgyakorlatokon kizárólag csak osztrák hadtestek vesznek részt, még pedig a 2., 8., 9., és 44-ik hadtestek.

REGÉNYCSARNOK.

A tenger alatt.

— Kalandos regény. —

(Megjelent a Strand Magazine 1902. évfolyamában.)

Irtta: Max Pémberton.

Oh, hogy rohantak föl mindnyájan egyszerre! A szegények már azt hitték, hogy mindennek vége és most, a végső reménytelenségben, hirtelen és váratlanul jött a megváltó szózat.

— Dicsőség az Urnak a magasban! —
— Nijongott Bligh Péter, — megjött a kapitány!
— Hej, de vártuk is! — tódította Dolly Venn, amint kingrott a csapóajtón.

Megszorítottam a fü kezét s a revolverre mutatva, így szóltam:

— Elő a pikulával, fiuk! Mert ma éjszaka nagy muzsikaszóval járunk a táncot s nem tudhatni, hogy kibírjuk-e virradóig! . . . Oh, mindnyájatokra számítok és pedig sokkal jobban, Dolly, mint bármikor!

Erre már mind fönt voltak és Seth Barker azt kérdezte:

— No most merre, uram?

— A vaslétrához, a kis kapuhoz! — felelttem.

Persze, ők semmit sem tudtak s meglepte őket, amit mondtam; de még jobban meglepte őket, mikor odafordultam az olaszhoz, akinek kezében volt ugyszólván mindnyájunk élete s azt kérdeztem tőle:

— Hogy lehetne könnyebben följutni: innen-e a házból, vagy a tenger felől? . . .

Az olasz megdöbbenve lépett vissza: az arca csupa rémület volt.

— Ha meglátják, amint fölfelé kapaszkodik, százaszor is lelőhetik — felelte. És a puskalövés veszedelmes . . .

— Mert ide csalja a többieket? . . .
— Értelm! de mindegy; be kell zárnuok azt a kaput is!

A társaim mind ebből egy betűt sem értettek; de, amint ott álltunk, ők is hallották az alvó terembe zárt banditák dörömbölését, kiabálását, s ez a nesz engem is arra ösztönzött, hogy cselekedjem. Mert ha a zajt meghallják odafönt, a szirten őrt állók, pár perc alatt nyakunkra csődíthetik az egész bandát, s akkor mindnyájunknak végünk. Mindenek előtt tehát azt a csapóajtót kellett bezárnuok, a melyen a legénység járt ki és be, — s ez a csapóajtó annak a vaslétrának a tetején volt, mely a fő folyosó egyik üregéből függőlegesen vezetett fölfelé, a sziklába vágott kéményen át a szabad levegőre.

— Hogy van a lába, orvos? — kérdeztem hirtelen a doktortól, mert tudnom kellett, hogy számíthatok-e rá.

— Bizony nem igen tudok ráállni, — felelte az orvos boszúsan, mert fájt neki, hogy nem lehet a segítségünkre.

— Akkor egyelőre elviszem őt pihenni Czerny asszonyhoz, — mondtam — s reméljük, hogy minél előbb meggyógyul.

Igy beszélgetve, már majdnem a lépcső folyosóhoz értünk, ahol megint hallottam az őrtől dörömbölést és kiabálást, mit az alvóterembe zárt hat zsvány vitt véghez.

— Lehetetlen, — mondtam magamban, — hogy ezt az éktelen lármát az őrtök meg ne hallják odafönt! . . .

De a veszedelem nem fölülről fenyegetett, hanem a hátunk mögül. — Hogy is feledhettem el a gépházban dolgozó banditákat? . . .

Ez a három ember kurjongatva szaladt utánunk és épen az első fordulónál ért utól bennünket, ahol a folyosó tágasabb volt. Legelől rohant egy óriás természetű germán s még mielőtt szólhattam volna, megragadta a vállamat s olyat pördített rajtam, hogy majd hanyatt baktam.

— Ki vagy gazember? — rivalt rám dühösen, s megforgatta fejem fölött a vas szénvönőjét.

(Folyt. köv.)

SZERKESZTOI POSTA.

Kiss Dávid urnak. A magyar társadalom ismert polgári osztályt, de »polgártárs«-féle megszólítást nem. Tisztelegesen megurazták egymást a polgárok, még ha komámuramék voltak is egymással. A »polgártárs« francia gyártmány abból az időből, mikor a minden tiszteletreméltó királyon kívül, keresztül a Lavoisier-féle szellemi királyokon, le az utolsó nemesig nivellált a guillotine, mindenkinek leütve a fejét, a kié kinőtt a többi közül. Akkor születtek a polgártársak. E szó Párisban történelmi emlék, nálunk mucsai dolog. A törzs asztalnál használják mosolyogva a demokraták, utczán soha. Annyi mocsok tapad e név születéséhez, annyi bestális undokság, hogy el nem fogadom. Tessék magyarosan p. o. kendnek szólítani, mint Táncsics Kossuthot azt nem bánom. Az én rangomhoz tökéletesen elég czim lesz, vagyoni állapotomhoz sok is.

Egyebekben úgy hiszem, hogy valamelyikünk nem értette meg a másikat.

Pálffy.

A szerkesztőnek írták.

Dr. VUCSKICS GYULA.

Egy elismerő levél.

Wilhelm Ferencz gyógyszerész cs. és kir. udv. szállító urnak Neunkirchen, Alsó-Ausztria.

Mittersill.

Értesitem Önt, az Ön Wilhelm-féle antiarthritikus antireumatikus vértisztító-teája hét személyen, akik csuszajosok voltak, segített úgy, hogy most mind egészségesek, egy személy, ezt meg kell jegyezni, már egy egész éve ágyban feküdt és az én tanácsomra ivott ilyen teát, most pedig megint járhat a dolga után. Az én feleségem is nélkülözhetetlennek tartja a házban ezt a teát. A tea feltalálójának ezerszer köszönetet mondok. Ennek a teának minden házban és minden családban ott kell lennie.

Tisztelettel:
Králl György.

Kapható Franz Wilhelm, gyógyszerész cs. és kir. udvari szállítóúrnál Neunkirchen, Alsó-Ausztria, valamint a nevesebb gyógyszerárakban és drogueriákban. 348.

A Richter-féle
LINIMENTUM CAPS. COMP.
Horgony-Pain-Expeller

egy régi kipróbált háziszser, a mely már több mint 33 év óta megbízható bedörömbölési alkalmaztatik köszvénynél, csúznál és meghűtésnél.

Intés. Silányabb utánzatok miatt bevasárláskor óvatossak legyünk és csakis eredeti üvegeket dobozokban a „Horgony“ védjeggyel és a „Richter“ czéggel fogadjunk el. — 80 f., 1 k. 40 f. és 2 k. árban a legtöbb gyógyszerárakban kapható. Főraktár: **Török József**, gyógyszerésznél Budapest.

Richter F. Ad. és társa,
•• csász. és kir. udvari szállítók. ••
Rudolstadt.

Hitelt nyújtok

1-2-3 évre (kamat nélkül): városok, községek megyék, viszályozó társulatok, mérnöki hivatalok, szövetkezetek, nagyobb uradalmak s más hitelképes testületeknek.

A hitelnyújtás szőlővesszőre és borra nem vonatkozik.

Hajnal Ferencz

fűszer-, csemege-, bor-, déligyümölcs- és vadaskereskedése

NAGYVÁRAD, FŐ-UTCZA,
Széchenyi-szállodával szemben.

Van szerencsém b. tudomásra hozni, hogy a **puszta-fancsikai TEA-VAJ** kizárólagos egyedüli elarusítását átvettem.

A nagyérdemű közönségnek kényelméhez alkalmazkodva a szükségletekhez képest a vajtermék előállítható mennyiségét akként osztottam be, hogy a szállítástól kifolyólag akadály ne származzék, a pontai szükségleteket kielégítőleg bármikor megelőzőleg is a rendelvényekre előjegyzéseket veszek föl.

Folyton frissen lótt vadak kaphatók!

Mindennemű halak, conservek, teák, rumok, teásütemények, bel- és külföldi

gyógy- és asztali borok,

magyar és francia pezsgők és cognacok.
AUBETIN & Cie. francia pezsgő és a v. lágirú

Előpataki gyógyvíz

főraktára Bihar, Békés és Szilágymegye részére.

Nagy raktár sajtok, turók, prágai sódar és hideg felvágottakból.

Naponta friss teavaj.

Vidéki megrendeléseknél csomagolás és vasúthoz szállítás teljesen díjtalanul eszközöltetik.

Számos megrendelést kérve, maradok kiváló tisztelettel

HAJNAL FERENCZ.

Ujónság! Verseczi Must-kolbász 1 drb 85 kr. Ujónság! Mányi Főraktár Borsod-Abaúj-Zemplén megyében 1 darab 15 kr.

A

„TISZÁNTÚL“

politikai és érdekköröktől független politikai napilap. Az Alföld legolvasottabb lapja Nagyváradon, Bihar- és a szomszéd megyékben rendkívül nagy elterjedésnek örvend.

Előfizetési ára:

Nagyváradon negyedévre . . . 5 korona
Vidéken 6

Kiadóhivatalunkban megrendelhetők

a lat. szert. kath. lelkészi hivatalok számára egyházhatósággal jóváhagyott következő nyomtatványok

Kereszteltek }
Bérmáltak } anyakönyve, diósgyőri
Egybekeltek } papíron.
Meholtak }
Megtértek }
Eltértek }

Bevétel } templomszámadáshoz.
Kiadás }

Alapítványok törzskönyve.
Anyakönyvek betűrendes mutatója.
Jegyesek naplója.

Kereszteltek }
Egybekeltek } anyakönyvi kivonata.
Meholtak }

Anyakönyvek félbörbe kötve vászontáblával 50 iv 9 korona, 100 iv 15 korona.

Hivatalos levélboríték, levélpapírok, névjegyek, meghívók, körlevelek s más nyomdai szakba vágó munkákat gyorsan és jutányos áron készítünk.

Esperesi látogatás jegyzőkönyve.
Esperesi gyűlés jegyzőkönyve.
Jelentési alapítványokról.
Évi jelentés iskolákról.
Templomi leltár.
Catalogus librorum.
Családi értesítő.
Elbocsájtó levél.
Keresztelési jegy.
Keresztelési Emlék.
Esketési jegy.
Iktató könyv.
Kézbesítő könyv, kötve.
Imádság a szt. mise után (kemény papíron).

Kiadóhivatalunknál megrendelhetők

Szent Vincze Intézet kiadásában meg-
b. e. NOGALL JANOS szerkesztette
hitbuzgalmi munkák:

(Director instituti etiam sacra assignat pro pretio
libellorum.)

Krisztus követése. 80 fillér,
8, 12, 16 korona.

Ligouri Szent Alfonz Vezér-
könyve. 3 korona.

Boldogasszony követése. 2 ko-
rona 40 fillér.

B. Skupuli Lőrincz Lelki
Harcza. 2 korona.

Szeráf Hangok Szent Teré-
ziától. 2 korona 40 fillér.

Keresztény Vezérczikkek. 2
korona.

Az Urangyala, füzve 2 kor.

Lilomszálak, füzve 3 kor.

Csarnok, 3 korona.

Szent Halmok, 3 korona.

Eredeti bolti áron kaphatók a PUSTET-féle
liturgikus könyvek:

Breviarium, Missale, Ponti-
cale Rituale etc.

Szent László nyomda

elvállal és készít:

izléses kivitelben

mindennemű

nyomdai munkákat

jutányos áron inellett.

Névjegyekben, eljegyzési s esketési
jelentésekben folyton a legujabb.

Vidéki rendelések gyorsan és pontosan eszközöltetnek.

Nyomdai műintézetünkben
a legnagyobb körültekinté-
téssel készítettnek:

Hírlapok, folyóiratok, könyvek,
füzetek, röpiratok,
körlevelek, falragaszok,
hirdetmények,
részvények, árjegyzékek,
jegyzőkönyvek,
pénz- és hitelintézeti nyomtatványok,
étlapok,
meghívók, szinlapok,
egyházi és mindennemű világi
nyomtatványok,
névjegyek, tánczrendek,
palaczkfeliratok, sorsjegyek,
gyászejelentések,
levélpapírok és borítékok
valamint más itt elő nem sorolt
nyomtatványok.

Kiadóhivatalunkban megrendelhetők

a gör. szert. kath. lelkészi hivatalok számára főhátóságilag jóváhagyott következő
román nyelvű egyházi nyomtatványok:

1. Informatio papi özvegyekről s ár-
vákrról.
2. Megtértek jegyzéke.
3. Hitehagyottak jegyzéke.
4. Elvált házasságok jegyzéke.
5. Szertartás szerinti vagy házasságok
jegyzéke.
6. Vegyes házasságok jegyzéke.
7. Jelentés a kántor-tanító maga-
viseletéről.
8. Kimutatás a plebánia állapotáról.
9. Kereszteltek }
10. Egybekeltek } anyakönyve, diósgyőri
11. Meholtak } papíron.

12. Bevételi }
13. Kiadási } számadás-ívek.

14. Adósok jegyzéke.

15. Kereszteltek }
16. Egybekeltek } anyakönyvi kivonata.
17. Meholtak }

18. Esperesi látogatás jegyzőkönyve.
19. Iskolai jelentés.
20. Jelentés a templompénztár szám-
adásairól.

21. Kereszteltek }
22. Egybekeltek } anyakönyvi másolata.
23. Meholtak }

Anyakönyvek félbörbe kötve vászontáblával 50 iv 9 korona, 100 iv 15 korona.
Hivatalos levélboríték, levélpapírok, névjegyek, meghívók, körlevelek s más nyomdai szakba vágó
munkákat gyorsan és jutányos áron készítünk.

KÖNYVNYOMDA.

Tömöntöde.

Disz és műkönyvkötészet.

Vonalzó intézet.

Ruggyanta bélyegző
gyártás.

Hazai gyártmány!
KLEINOSCHEG SEC

UJDONSÁG!
ELSŐ MINŐSÉGŰ
PEZSGŐ.

KLEINOSCHEG TESTVÉREK
csász. és kir.
udvari szállítók pezsgő
pinczéi
B U D A F O K.

640

A jó munka a legjobb reklám.

Ki javítja meg olyan bámulatos olcsón és pontosan az óráját, mint

Freund Benjamin.

Miért? Mert a legjobb gépekkel és munkaerőkkel van ellátva. Ékszeri vagy órát csak

Freund Benjaminsnál

vásárolhat legolcsóbban, miért? mert kis hásszal is megelégszik.

Fél árban kinél kap szemüveget, hő- és lázmérőket, azt is csak

Freund Benjaminsnál.

Miért mert megvett potom árért egy egész raktárt.

Van-e törött vagy ócska arany és ezüst eladó vagy cserébe akar.

Freund Benjaminsnál

értekesítheti legjobban. Ékszer javítást hallatlan olcsóért eszközöl.

Ki nem tudja, hogy hol lakik az a

Freund Benjamin,

mű-órás, ékszerész és látszerész, az figyelje meg

Nagyvárad, Fő-utca, Széchenyi-szálloda épületében.

Pártoljuk a hazai ipart!

Hazai vászongyárak raktára

Nagyváradon, **Spitzer Testvérek cégénél** Zöldfa-utca.

A hazai vászon raktár rövid fennállása óta, már is kivívta a nagy vevőközönség rokonszenvét, mert csak kitűnő jó és teljesen megbízható tartósságu áru jön forgalomba

olcsó szabott gyári árak mellett.

Ezáltal a tulfizetés teljesen ki van zárva, mert az árak előre megállapított árjegyzék szerintiek.

Árjegyzék kivonat:

Rózsahegy vaszon bármely fehéreműre jó	6. frt.
Késmárki > női férfi fehéreműre kitűnő	5.— >
Uj-patyolat > különösen ágyneműre jó	7.50 >
Ika > legfinomabb fehéreműre	8.— >
Siffon 21. számú minden fehéreműre jó	6.60 >
> CF. > párna és paplanlepedőre kitűnő	7.20 >
> O. > férfi ingekre legkitűnőbb	8.70 >
Kroazé négy nyüstös férfi lábravalóra páratlan jó	7.30 >
Szatin utólerhellen jó tartósságu lábravalóra	11.50 >
Vágvolgyi vaszon alsó lepedőre erős szálu	6.— >
Uj-patyolat paplanlepedőre kitűnő jó	7.20 >

Asztalneműek kizárólag késmárki legjobb készítmények.

6 szem. asztalteríték fehér tiszta len legjobb	4, 5, 6 frt.
6 > színes tiszta len >	3, 4, 5 >
12 drb. finom asztalkendő fehér tiszta len	4, 5, 6 >
12 > törülköző fehér kitűnő jó minőségű	4, 5, 6 >

Tányértörölők, portörölők, szakajtó ruhák, derékaj, paplan és matrác.

Kész fehéreműek ugyancsak hazai legjobb vásznakból gondosan jól elkészítve gyári árjegyzék szerinti árak mellett. 608.

Berendezés eladó!

Hatóságilag végeladás

engedélyezett

mert az üzlet teljesen feloszlik

Kovács L. és Társánál Zöldfa-utca.

Női-divat, rőfös, vászon, szőnyeg, asztalnemű, menyasszonyi kelengyék, férfi és női ingek és és rövidárak

mig a készlet tart, minden elfogadható árban kiárúsítatnak.

Tisztelettel

Kovács L. és Társa.

zlethelyiség, lakás kiadó!

Árverési hirdetmény.

Alulírott kiküldött bírósági végrehajtó ezenel közhirre teszi, hogy a Nagyvárad városi kir. járásbíróságnak 1904. évi V. IV. 24/2. számú végzésével dr. Stokker József ügyvéd által képviselt dr. Mayer Agostonné felperes részére **Láng Anna** alperes ellen 370 kor. 68 fill. követelés s jár. erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás folytán alperestől lefoglalt és 678 koronára becsült ingóságokra a nagyvárad városi kir. járásbíróság fenti számú végzése folytán az árverés elrendeltetik, annak a fül-foglaltatók követelése erejéig is, amennyiben azok törvényes zálogjogot nyertek volna, alperes lakásán Nagyváradon, Zöldfa-utca 33. számú házában leendő megtartására határidőül **1904 évi február hó 29-ik napjának délután 3**

órája tüzetik ki, mikor a bíróság lefoglalt bu-torok s egyéb ingóságok a legtöbbet ígérőnek készpénz fizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Felhivatnak mindazok, kik az elárverezendő ingóságok vételárából a végrehajtató követelést megelőző kielégítéshez tartanak jogot, hogy amennyiben részükre a foglalás korában eszközöltetett volna és ez a végrehajtási jegyző-könyvből ki nem tűnik, elsőbbségi bejelentéseiket az árverés megkezdéseig alulírt kiküldött-nél vagy írásban, vagy pedig szóval bejelen-teni tartoznak

A törvényes határidő hirdetménynek a bíróság tábláján kifüggesztését követő naptól számítottatik.

Kelt Nagyváradon, 1904. évi február hó 20-ik napján.

Csathó Jenő,
kir. bir. végrehajtó.

649

Árverési hirdetmény

czim alatt a nagyvárad-i lat. szert. püs-pökség **részvényai** vendéglőjének és tartozékainak eladása tárgyában e lap folyó évi február 7. és 21-iki számaiban megjelent hirdetésre értesitem érdeklődő-keket, hogy az időközben beállt változott körülményeknél fogva a fent jelzett vendéglő és tartozékai egyelőre nem bocsátatnak eladásra, s így a f. évi **márczius 14-re** **hirdetett árverés nem fog megtartatni.**

Nagyvárad, 1904 február 25.

Erős Rezső s. k.,

jószágigazgató.

648

C S O K R O K

Menyasszonyi, koszorulányi, báli vagy bármely alkalmi, szép ber-
lini papirtartóval 1 frttól 3 frtig. — Csokrok a legfin. kivitelben,
finom selyemtartókban, róza és kaméliákból 8 frttól 12 frtig, ami
ezelőtt 15—20 frtba került. Csokrok a legnagyobb mintájuk, a leg-
újabb párisi minta szerint a legfinomabb selyem, csipke és atlasz-
tartókkal 18—25 frt, ami ezelőtt 40—50 frtba került.

Élő virágokból:

Koszoruk, igen szép, tartós zöldek és szép virágokból diszitve:
1—3 frtig. — **Babérkoszoruk**, ovál vagy kerek alakban, igen
szép virágokból diszitve **2—5—10 frtig.** — **Ficus és Magno-
lia koszoruk**, a legnagyobb mintájuk, a legértékesebb és legfin.
virágok és pálmalombokkal diszitve **10—25 frtig**, ami ezelőtt

35—40 frtba került. A fentirt összes kertészeti tárgyak művirágokból 20%-al olcsóbban készítettnek.

100.000 drb nemes róza, Alacsony törzsű gyöknes (vurczellecht) drbja 20 kr., 100 drb 18 frt. — Ma-
gas törzsű róza, 3—5 láb, 1 drb 40 kr., 100 drb 35 frt. — **100.000 legnemesebb gyümölcsfa**, gyö-
nyörű szép koronás fák, melyek már a következő évben teremnek, drbja 35 kr., 100 drb 35 frt.

Szőlő-oltványok: Igyekeztem azon fajokat ké-
szíteni, amelyek hazánkban a
legjobban tenyésznek és az ismert gomba betegségek ellenállóak,
az oltványok Rapiria Portalis, Rupestris és Monticolor Solonis ala-
nyon vannak nemesítve.

Lugas és Csemege fajokból zöldoltványok 10 drb 10 faj-
ban 2 frt, 25 drb 25 fajban 4 frt 50 kr. 100 drb 15 frt, ugyan-
azon fajokból. I-ső osztályu gyökeres fásoltványok 10 drb 10 faj-
ban 3 frt 50 kr., 20 drb 20 fajban 6 frt 50 kr., 100 drb 25 frt.

Borfajok szintén a legkiválóbb és legbőtermőbb fajok. Erdei
fehér, Bihari, olasz Riesling, Mézes fehér, Sár fehér, Furmint, Ba-

kator, Oportó, Hárslevélű, nagy Burgundi, Kövidinka, Szlankamenka,
Carbonett, Mustos fehér, vegyes borfajok stb. bármelyik fajból I.
osztályu zöldoltvány 100 drb 6 frt 50 kr., 1000 drb 60 frt.

Gyökeres fásoltványok I-ső osztályu 100 drb 12 frt, 1000 drb
100 frt, vegyes borfajok 15 százalékkal olcsóbban.

Élősövénynek a legjobban bevált és ismert óriási nagy tövisű
Gledicziát ajánlom 1 éves szép erős rostos gyökérrel 1000 darab
5 frt. Két éves igen erősek 1000 drb 8 frt.

A kertészet összes ágait tartalmazó faj- és árjegyzékkel ki-
vánatra ingyen és bérmentve azonnal szolgál

Sürgöny és levélezim: Velen-
cei kertésztelep Nagyvárad.

a várad-velencei műkertészeti és rózsatelep vezetősége Nagyváradon.

Ü Z L E T - Á T H E L Y E Z É S !

HOFFER BERTALAN

paplangyártási telepét Fő-utca, Bazár-épületből

Szilágyi Dezső-u. dr. Adorján-ház

szouterrain helyiségébe helyezte át, miről a nagyérdemű vevőközönséget
értesíti és további szives látogatását kéri.

Kész paplanok dús választékban.

Ugyanott varróleányok folytonosan felvétetnek.

636.

Figyelem!

Nincs ember Nagyváradon, ki ne ismerné az

„Amerikai Áruházat“,

mely valóban találkozási helye a szép rőfös áruk kedvelőinek. Ha vidéki olvasóink között van valaki, ki ezt az üzletet nem ismerné, tekintse meg melynek óriási

rőfös- és rövidáru raktára

bármely fővárosi üzlettel versenyezhet. Itt található a legegyszerűbb cikktől kezdve a legfinomabb áruig minden, ami finomat és szépet az ipar csak produkálhat. Különösen fehérneműekben gyönyörű dolgok, a jó házi vászontól kezdve a legpompásabb keletig. Olvasóink tehát saját érdekükben c. elekszenek, ha ez igazán jövedüli üzletben szerzik be szükségleteiket. 617.

Hirdetések felvételnek
a legjutányosabb árban e lap
kiadóhivatalában

Sz. KOCSIS JÁNOS

— férfi-szabó üzlete —

NAGYVÁRAD, Szent László-tér, a „Sas“ kávéház mellett

Nagy raktár valódi **szövetekből**, melyekből **jutányos** angol, francia és honi **árakért** a legszebb, a legelegánsabb angol és francia szabás szerinti **uri ruhákkal** szolgálhatok. Egyben van szerencsém tudatni a tartalékos tiszt urakkal, hogy a közös hadseregbeli egyenruhákat a legjutányosabb árakért alakítom át honvéd-egyenruhának.

Tisztelettel

Sz. Kocsis János, katonai és polgári szabó

606

Törlesztéses Jelzálogkölesönöket

10, 15, 20, 25, 30, 35, 40, 45 és 50 évi visszafizetésre
fél éves részletekben,

melyekben a kamat és tőke törlesztése bennfoglaltatik, 500 koronától kezdve a legelőnyösebb feltételek mellett ad,

esetleg drága kamatozású kölesönöket konvertál a

Polgári Takarékpénztár Részvénytársaság Nagyváradon.

Kölesönkéreseknel telekkönyvi kivonat és kataszteri birtokiv beküldése szükséges. 627

Kírátaim árjegyzésére felhívom a n. é. közönség figyelmét.

Minden szerda és szombat délután maradékok olcsó eladása.

Alkalmi értesítés!!

Helyszüke miatt az összes raktáron levő **NŐI RUHA-SZÖVETEK**
bevásárlási áron alul is eladatnak,

valamint az összes futó, ebédlő és szalon **szőnyegek**

120 cm. széles divat-kamgarn	most	—	frt 75 kr.,	eddig	1 frt 10 kr.
120 cm. » sima atlasz-kamgarn	»	—	» 80 »	»	1 » 40 »
120 cm. » divat-kamgarn	»	—	» 95 »	»	1 » 50 »
120 cm. » »	»	1 »	20 »	»	2 » — »
140 cm. » »	»	1 »	30 »	»	3 » — »

Francia delainek már 41 krért. Batistok, Zephirek és Cretonok 14 krtól feljebb.

A LEGDIVATOSABB BLOUS-SELYMEK 1 KORONÁÉRT.

Kész női blousok, leányka- és fiu-ruhák minden elfogadható áron eladatnak.

Nem kiselejtett, hanem egészen új és divatos áruk kerülnek eladás alá, az áruk olcsóságáról bárki meggyőződést szerezhet. — Tisztelettel 652

Olaszi, Fő-utca **Czillér Imre** divatáruháza.

Telefonszám: 232.

Telefonszám: 232.

A híres temesvári bőrkeztük gyári raktára.

Fegyház-kötött H A R I S N Y Á K.